

नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह: प्राविधिक/सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, तह: ८, पद: सहायक-विभागीय प्रबन्धक
खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) मामिला प्रस्तुतीकरण	पूर्णाङ्क :- २०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना(Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				समस्या समाधानमुलक	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				समस्या समाधानमुलक	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	

२. द्वितीय चरण :

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) मामिला प्रस्तुतीकरण	२०	व्यक्तिगत प्रस्तुतीकरण	३० मिनेट
(ख) व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन नभएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने **प्रश्नसंख्या र अङ्कभार** यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ । परीक्षा योजनामा उल्लेख भए बमोजिमका तर्कयुक्त/विश्लेषणात्मक र समस्या समाधानमुलक प्रश्नहरू पाठ्यक्रमका जुनसुकै इकाईबाट पनि सोध्न सकिनेछ ।
- मामिला प्रस्तुतीकरण (Presentation) परीक्षाको लागि उम्मेदवारलाई खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडसँग सम्बन्धित कुनै समसामयिक विषय/सवाल (Contemporary Issues) वा मामिला (Case) वा Topic उपलब्ध गराइनेछ । प्रत्येक उम्मेदवारले दिइएको Topic का विषयमा निर्दिष्ट समयभित्र व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ । यसको मूल्याङ्कन विषयवस्तु (Content), प्रस्तुतिको सुगठन वा ढाँचा (Organization) र प्रस्तुतिको प्रभावकारिता (Delivery Effectiveness) आधारमा हुनेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागु भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति :-२०७९

नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह: प्राविधिक/सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, तह: ८, पद: सहायक-विभागीय प्रबन्धक
खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथमपत्र:- प्रशासन र व्यवस्थापन
खण्ड (क) - ५० अङ्क

१. शासकीय प्रबन्धका विविध पक्षहरू

- १.१ संविधानवाद, नेपालको वर्तमान संविधान र संवैधानिक विकास
- १.२ सरकारको कार्यक्षेत्र, राज्यका अङ्गहरू र यिनको भूमिका
- १.३ राज्यशक्तिको बाँडफाँड, शक्तिपृथकीकरण, सन्तुलन तथा नेपालमा यसको अभ्यास
- १.४ संसद, संसदीय समिति संवैधानिक निकायहरूको भूमिका र अन्तर सम्बन्ध
- १.५ लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता र नेपालमा यसको अवस्था
- १.६ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका, जिम्मेवारी र कार्यहरू
- १.७ संघीय शासन प्रणाली, अन्तर सरकार व्यवस्थापन र नेपालमा यसको अवस्था

२. सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापनका चुनौतीहरू
- २.२ सार्वजनिक प्रशासनको बदलिँदो अवधारणा र समसामयिक विषयहरू
- २.३ सार्वजनिक व्यवस्थापनमा मानव संशासन व्यवस्थापन
- २.४ व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरू र यसका नवीनतम प्रवृत्तिहरू
- २.५ व्यवस्थापनका विविध पक्षहरू : उत्प्रेरणा, मनोबल, नेतृत्व, निर्णय प्रकृया, संगठनात्मक व्यवहार, समूहकार्य, समूह गतिशीलता र कार्य संस्कृति
- २.६ संस्थागत सुशासन र सामाजिक उत्तरदायित्व
- २.७ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्यांकन

३. सार्वजनिक सेवा प्रवाह व्यवस्थापन

- ३.१ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, आधारभुत मान्यता, विशेषता, सेवाको प्रारूप निर्माण, सेवा व्यवस्थापन र चुनौती
- ३.२ सरकार तथा सार्वजनिक संस्थान/कम्पनीहरूबाट प्रवाह गरिने सेवाहरू, सेवाको एजेन्सीफिकेशन, सेवा प्रवाहमा समस्या, वर्तमान अवस्था र प्रयासहरू
- ३.३ सार्वजनिक सेवा बडापत्रको अवधारणा, महत्व र नेपालमा यसको प्रयोग
- ३.४ सेवा प्रवाहमा तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
- ३.५ नागरिक शिक्षा, नागरिक सहभागिता, सुशासन, नैतिकता, सदाचार र व्यवसायिकता
- ३.६ सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग, सो को अवस्था, संभावना र चुनौतीहरू
- ३.७ सार्वजनिक कोषको उपयोगमा नैतिक पक्ष
- ३.८ विद्युतीय शासन (E-Governance)
- ३.९ सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा
- ३.१० विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अन्तर्राष्ट्रिय वित्त निगम, एशियाली विकास बैंक, सम्बन्धी जानकारी र यिनीहरूसँग नेपालको सम्बन्ध
- ३.११ युरोपेली संघ (EU), दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC) र क्षेत्रीय व्यापार प्रणाली SAFTA, BIMSTEC सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

४. संस्थागत ज्ञान

- ४.१ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडको परिचय, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, विद्यमान अवस्था, सम्भावना र चुनौतीहरू
- ४.२ साविकमा नेपाल खाद्य संस्थान र नेशनल ट्रेडिड लिमिटेडले गर्दै आएका कामहरूको सामान्य जानकारी

नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह: प्राविधिक/सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, तह: ८, पद: सहायक-विभागीय प्रबन्धक
खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.३ कम्पनीको व्यापार विविधीकरण, प्रतिष्पर्धात्मक क्षमता, आन्तरिक तथा बाह्य व्यापारका संभावना र चुनौतीहरू
- ४.४ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको व्यवसायिक योजनाको आवश्यकता र प्रारूप
- ४.५ नेपालमा वस्तु तथा सेवाका गुणस्तर सम्बन्धी मापदण्ड, संस्थागत व्यवस्था, गुणस्तर नियन्त्रण र प्रयोगशाला
- ४.६ कम्पनीले संचालन गर्ने खरिद विक्री, भण्डारण, कुटानी पिसानी, ब्राण्डिङ, प्याकेजिङ, ढुवानी सम्बन्धी विषयहरू
- ४.७ कम्पनीले प्रयोगमा ल्याएको बजारीकरण रणनीति एवं अनलाइन विजिनेस पोर्टल सम्बन्धी जानकारी
- ४.८ चालु आवधिक योजना र चालु आ.ब.को नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेटमा खाद्य व्यवस्थासंग अन्तरसम्बन्धित विषयहरू
- ४.९ कम्पनी र प्रदेश एवं स्थानीय तहबीच सहकार्यको संभावित क्षेत्रहरू र सहकार्यको मोडल
- ४.१० खाद्यान्न लगायत अन्य वस्तु तथा सेवा व्यापार, खरिद प्रक्रिया, निकासी पैठारी, लेखाङ्कन र भुक्तानी विधि तथा प्रक्रिया एवं ओभर ड्राफ तथा अन्य कर्जा सम्बन्धी जानकारी
- ४.११ नेपालमा खाद्यान्न उत्पादनको वर्तमान अवस्था, माग र आपूर्ति तथा बजार व्यवस्था
- ४.१२ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडसँग सम्बद्ध निकायहरू र तिनीहरूको अन्तरसम्बन्ध
- ४.१३ खाद्य संकट, खाद्य सुरक्षा तथा खाद्य सम्प्रभुता, पौष्टिकता, ञयम जबदस्तक सम्बन्धी अवधारणा, अवस्था तथा कम्पनीको भूमिका
- ४.१४ अन्तर्राष्ट्रिय खाद्य तथा कृषि सम्बन्धी संघ संस्थाहरू: इफड (IFAD), खाद्य तथा कृषि संगठन (FAO), विश्व खाद्य कार्यक्रम (WEP) र विश्व व्यापार संगठन (WTO) सम्बन्धी जानकारी

५. ऐन र नियमहरू

- ५.१ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र र नियमावली
- ५.२ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड कर्मचारी सेवा, शर्त र सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०७९
- ५.३ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी खरिद तथा आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७९
- ५.४ संस्थान ऐन २०२१
- ५.५ कम्पनी ऐन, २०६३
- ५.६ खाद्य ऐन, २०२३ र खाद्य नियमावली, २०२७
- ५.७ वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- ५.८ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ५.९ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ५.१० स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- ५.११ मुलुकी देवानी (संहिता) ऐन, २०७४ करारसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- ५.१२ जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- ५.१३ सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- ५.१४ विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
- ५.१५ नेपाल इन्जिनियरिङ्ग परिषद (पहिलो संसोधन) ऐन, २०७९
- ५.१६ भवन ऐन, २०५५
- ५.१७ संयुक्त आवास ऐन, २०५५
- ५.१८ भवन निर्माण संहिता

नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह: प्राविधिक/सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, तह: ८, पद: सहायक-विभागीय प्रबन्धक
खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीयपत्र : सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) - ५० अङ्क

1. **Construction Technology and Building and Warehouse Construction**
  - 1.1 Engineering Materials: Physical properties of construction materials with respect to their use in construction - Stones, Bricks and Tiles; Lime, Cement, different types of Mortars and Concrete.
  - 1.2 Principle of functional planning of building for residents and specific use— Building code provisions.
  - 1.3 Machinery for earthwork, concreting and their specific uses—Factors affecting selection of equipments—operating cost of equipments.
  - 1.4 Building and Warehouse Construction
  - 1.5 Local and modern building construction material in Nepal.
  - 1.6 Present status of FMTCL office building in Nepal and the need for standardization.
  - 1.7 Prospects and challenge for maintenance and rehabilitation of FMTCL office buildings and warehouse.
  - 1.8 Design of RCC footing combined, mat and pile for building.
  - 1.9 Geotechnical requirement of building foundation, Foundation Selection considerations, planning for geotechnical exploration of office building and warehouse.
  - 1.10 Access road for warehouse and building and warehouse traffic management.
  - 1.11 Building Code of Nepal.
2. **Architecture**
  - 2.1 History of architecture
  - 2.2 Contemporary World and Nepalese architecture
  - 2.3 Principles of architectural design.
  - 2.4 Factors to be considered while designing buildings.
  - 2.5 Standards to be followed while designing buildings in Nepal
  - 2.6 Contemporary world architects and their works
  - 2.7 Architectural landmarks in Nepal
  - 2.8 Conservation of historic buildings
  - 2.9 Ethics of architects in professional practice
3. **Housing and Urban Development**
  - 3.1 Housing scenario in Nepal - opportunities & constraints
  - 3.2 Housing by types and grades
  - 3.3 Infrastructure and utilities for housing
  - 3.4 Methods of urban land development in Nepal.
  - 3.5 Role of private initiatives in housing development in Nepal
  - 3.6 Housing finance and legislation
  - 3.7 National Shelter Policy of Nepal
  - 3.8 Low cost Housing Technology
  - 3.9 Public and private partnership in housing, infrastructure and services
  - 3.10 Prospects and challenges in housing construction as an industry, cost control and affordability in Nepal.
  - 3.11 Status of Urban sector in Nepal.
  - 3.12 Master Planning, Structure Planning Local area Planning

नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड

स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह: प्राविधिक/सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, तह: ८, पद: सहायक-विभागीय प्रबन्धक
खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.13 Building permits in Nepal
- 3.14 Market centers in Nepal and their roles in local, regional and national development efforts
- 3.15 Modern settlement planning concepts, tools and techniques
- 3.16 Township Planning, Land Pooling and Planning
- 3.17 Building Byelaws, Building Code
- 3.18 Prioritization of Infrastructure and Planning

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

4. **Structural Design and Foundation Engineering**

- 4.1 Structural Analysis: Basics of strength of materials, Types of stresses and strains, Bending moments and shear force, concept of bending and shear stresses; Analysis of determinate and indeterminate structures; Trusses, beams, plane frames; Rolling loads, Influence Lines, Unit load method & other methods; Free and Forced vibrations of single degree and multi degree freedom system; Suspended Cables; Concepts and use of Computer Aided Design.
- 4.2 Design of Concrete and Masonry structures: Limit state design for bending, shear, axial compression and combined forces; Design of beams, Slabs, Lintels, Foundations, Retaining walls, Tanks, Staircases; Principles of pre-stressed concrete design including materials and methods; Earthquake resistant design of structures; Design of Masonry Structure.
- 4.3 Geo-technical Engineering: Soil exploration - planning & methods, Properties of soil, classification, various tests and inter-relationships; Permeability & Seepage, Compressibility, consolidation and Shearing resistance, Earth pressure theories and stress distribution in soil; Properties and uses of geo-synthetics.

5. **Construction Planning and Management and Professional Practices**

- 5.1 Construction Planning and Management : Planning, Equipment, Site investigation - Construction activity - schedules - organization for construction industry - Quality assurance principles.
- 5.2 Use Basic principle of network - analysis in form of CPM and PERT - their use in construction monitoring, cost optimization and resource allocation.
- 5.3 Basic principles of detailed and approximate estimating—specification writing and rate analysis—principles of valuation of real property.
- 5.4 Ethics, integrity and professionalism: code of conduct and guidelines for professional engineering practices

6. **Surveying and Transportation Engineering**

- 6.1 Surveying: Classification of surveys, various methodologies, instruments & analysis of measurement of distances, elevation and directions; Field astronomy, Global Positioning System; Map preparation; Photogrammetry; Remote sensing concepts
- 6.2 Highway Engineering : Principles of Highway alignments—classification and geometrical design elements and standards for Roads. Pavement structure for flexible and rigid pavements—Design principles and methodology of pavements. Typical construction methods and standards of materials for stabilized soil, WBM, Bituminous works and CC roads.

नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
स्तर: अधिकृत, सेवा/समूह: प्राविधिक/सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, तह: ८, पद: सहायक-विभागीय प्रबन्धक
खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

7. **Public Health and Environmental Engineering**

- 7.1 Present status of water supply and sanitation in Nepal
- 7.2 Water Supply sources and their management
- 7.3 Role of EIA, EIA principles, types of impacts
- 7.4 Management of IEE/EIA process: public participation, EIA review, mitigation measures, monitoring and Environmental Management Plan
- 7.5 Solid Waste Management: Sources & classification of solid wastes along with planning & design of its management system; Disposal system, Beneficial aspects of wastes and Utilization by Civil Engineers.
- 7.6 Air, Noise pollution and Ecology: Concepts & general methodology.

★★★★